

Θασίων

διμηνιαίο περιοδικό της Θάσου

γη

ΤΙΜΗ: 7 €

Για να ξέρεις προς τα πού αρμενίζει το νησί σου...

Θασίων η

διμηνιαίο περιοδικό της Θάσου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ: «Σύλα»: ανώτερος λαός	3
ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΟ ΔΙΗΜΕΡΟ ΣΤΗ ΘΑΣΟ.....	6
ΔΗΜΟΤΙΚΑ.....	8
ΚΟΥΚΙΔΕΣ	10
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΟΣ:	
Βράβευση του ιστορικού Κώστα Χιόνη από την Ακαδημία Αθηνών	14
ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΔΗΣ: Το Μετόχι της Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου στο Κάστρο Λιμεναρίων (1774-1927).....	18
Το «Ζ» του Βασίλη Βασιλικού γίνεται Όπερα.....	24
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: «Εξωραϊσμένη κενότητα»	26
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΠΑΠΑΚΟΣΜΑΣ:	
Από τα καΐκια στα αμφίπλωρα πλοία...	
Το κτίριο του ΞΕΝΙΑ στον Λιμένα	31
Μις Λιμενάρια 1953: Η Τούλα ήτο η ωραιότερη!!!	36
Τότε... και Τώρα!.....	38
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ: Ο Φοιτητής (διήγημα)	40
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΟΣ:	
Ένα αξέχαστο γκολ αλλά Ζαϊρζίνιο! (Χρονογράφημα)	46
ΡΟΔΟΥΛΑ ΔΑΓΚΑΛΑΚΗ: (ποίηση)	49
ΜΑΡΙΑ ΦΙΛΟΜΗΛΑ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ: (Ποίηση).....	49
ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ: (ποίηση).....	50
π. Γ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: (ποίηση)	51
ΣΩΤΗΡΗΣ ΓΕΡΑΚΟΥΔΗΣ, Τα Θασίτ'κα: Του μπουτκόλαδου	52

Θασίων η

διμηνιαίο περιοδικό της Θάσου

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΓΕΡΑΚΟΥΔΗΣ

ΕΔΡΑ: ΠΟΤΟΣ 64002 ΘΑΣΟΣ

ΤΗΛ. 25930 52987

ΚΙΝΗΤΟ 6977 946257

e-mail: thasiong@otenet.gr

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΛΙΤΑΚΗΣ

Κλείτου 10, Καβάλα, τηλ. 2510 838321

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡ. ΛΟΓ/ΜΟΥ 26094547481

IBAN:

GR0301102600000026094547481

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ: 40 €

ΔΗΜΟΣΙΟ - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ: 100 €

ΕΥΡΩΠΗ-ΑΜΕΡΙΚΗ: 70 €

Φωτ. Εξωφύλλου:
1960. Το πούλμαν «Παπαγεωργίου»
στα Λιμενάρια, στο Βαθύ Λιμνάρ'.
(Φωτ. Νίκος Καϊδης)

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κωδικός Θάσου 25930

ΔΗΜΟΣ ΘΑΣΟΥ 23918 & 23118

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

Λιμένα 22.222

Παναγίας 61.203

Θεολόγου 31211

Ποτού 53.194

Λιμεναρίων 51.235

Καλλιράχης 91.211

Κτηνιατρείο Θάσου 22.113

ΙΚΑ Λιμένα 22.128

ΙΚΑ Καβάλας 2510.250564

Κέντρο Υγείας Πρίνου 71.101

Αστυν. Τμήμα Λιμένα 22.500

Σταθμός Λιμεναρίων 51.111

Λιμεναρχείο Θάσου 22.106

Λιμενικός Σταθμός Πρίνου 71.390

Λιμενικό Φυλάκιο Λιμένα 22.355

Φυλάκιο όρμου Πρίνου 71.290

Λιμεναρχείο Καβάλας 2513505430

Πυροσβεστική Θάσου 23.199

Υδρευση Θάσου (ΔΕΥΑΘ) 24025

ΚΕΠ Λιμένα 23.664

ΚΤΕΛ Θάσου 22.162

ΚΤΕΛ Καβάλας 2510.222294

ΓΕΦ Θάσου 2593 359142

Δασαρχείο Θάσου 2313309799

Δασονομείο Ποτού 51.237

Ειρηνοδικείο Θάσου 22.777

ΙΚΤΕΟ Θάσου (Αστρίς) 25930 55020

Ταχυδρομείο Λιμένα 22.114

Ταχυδρομείο Λιμεναρίων 51.296

Ταχυδρομείο Πρίνου 71.200

Τράπεζα Πειραιώς Λιμεναρίων 51.382

Ολυμπιακή 2510225577, 223622

Αεροδρόμιο Χρυσούπολης

..... 2591053271, 2591053372

Α.Ν.Ε.Θ. 22.694

Αργοπορημένη μεν αναμενόμενη δε!
Βράβευση του ιστορικού Κώστα Χιόνη
από την Ακαδημία Αθηνών

Γράφει ο Γιώργος Μυτιληνός

Κατ' αρχήν να ξεκινήσω από την Ακαδημία Αθηνών. Η **Ακαδημία Αθηνών** και όχι Ακαδημία των Αθηνών είναι πνευματικό ίδρυμα με στόχο την καλλιέργεια και την προαγωγή των Επιστημών, των Γραμμάτων και των Καλών Τεχνών, καθώς και την επιστημονική έρευνα και μελέτη. Λειτουργεί ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Το έργο της μάλιστα και οι βραβεύσεις της αποτελούν στοιχεία αναγνωρίσιμα από την παγκόσμια πνευματική κοινότητα.

Δυστυχώς η πόλη μας διαχρονικά, αν και με πλουσιότατο πνευματικό υπόβαθρο και με πληθώρα χαρισματικών ανθρώπων του πνεύματος, δεν είχε την πολυτέλεια να αναδείξει πολλές υποψηφιότητες και κατ' επέκταση βραβεύσεις από το ανώτατο αυτό πνευματικό ίδρυμα της χώρας. Υπ' αυτήν την έννοια, η βράβευση του Κώστα Χιόνη αποτελεί το μεγαλύτερο και σημαντικότερο γεγονός για το 2017 στα πνευματικά πράγματα της πόλης μας.

Η βράβευση του Κώστα Χιόνη έλαβε χώρα την 21^η του περασμένου Δεκέμβρη στην έδρα του ιδρύματος, στο ιδιόκτητο νεοκλασικό της μέγαρο στο κέντρο της **Αθήνας**, το οποίο χτίστηκε αρκετές δεκαετίες πριν από την ίδρυση της ίδιας της Ακαδημίας. Μάλιστα λέγεται πως η ιστορία του συγκεκριμένου κτηρίου αρχίζει με μεγάλη δωρεά του εθνικού ευεργέτη **Σίμωνος Σίνα** το 1856 με σκοπό την ανέγερση κτηρίου στο οποίο θα στεγαζόταν προσεχώς Ακαδημία. Ο Κώστας Χιόνης τιμήθηκε για το έργο του «**Ο Μακεδονικός Αγώνας στο σαντζάκι της Δράμας και Θάσου**». Με τη δημοσιοποίηση της βράβευσης, η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με το υπ αριθ. 27936/13-12-2017 έγγραφό της συγχαίρει τον βραβευθέντα με το σκεπτικό ότι η Ακαδημία έπραξε τα οφειλόμενα τιμώντας την πολύχρονη πνευματική του δημιουργία στην Ανατολική Μακεδονία.

Ο Κώστας Χιόνης, γεννημένος στο Θεολόγο της Θάσου, τελείωσε το Γυμνάσιο στην Καβάλα και συνέχισε στο Ιστορικό Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του

Αριστοτέλειου Πανεπιστήμιου Θεσσαλονίκης. Ως φοιτητής ακόμη, άρχισε να δημοσιεύει ιστορικά άρθρα στα περιοδικά «Μακεδονική Ζωή» και «Ποντιακά Ιστορήματα», που κυκλοφορούσαν τότε στη Θεσσαλονίκη. Στις 28-4-1965 έδωσε την πρώτη του διάλεξη στην Καβάλα, ύστερα από πρόσκληση του Φοιτητικού Συλλόγου της πόλης με θέμα: «Ιστορία της νεότερης Καβάλας». Μάλιστα, από στοιχεία που εντόπισε σε κώδικα της Ι. Μ. Παντοκράτορος Αγίου Όρους, απέδειξε ότι η «καταστροφή της Χριστούπολης» χρονολογείται το 1391 και ότι η παλιά καταστραμμένη πόλη ανασυγκροτείται το 1528 - 29 από (500) Εβραίους, τους οποίους μετέφερε στην περιοχή ο Σουλτάνος Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής, επιστρέφοντας από την εκστρατεία του στην Ουγγαρία.

Στο διαγωνισμό που προκήρυξε ο Δήμος Καβάλας στα τέλη του 1965 για τη συγγραφή της ιστορίας της πόλης, ο Κώστας Χιόνης έλαβε μέρος και με το χρηματικό ποσό των 20.000 δραχμών που κέρδισε, δημοσίευσε την εργασία του το 1968. Από το 1969, σειρά ιστορικών άρθρων του δημοσιεύονται στην τοπική εφημερίδα «Ταχυδρόμος». Παράλληλα, αναφέρεται ως βοηθός στην έδρα της Νεότερης Ιστορίας στο ΑΠΘ υπό τον καθηγητή Απόστολο Βακαλόπουλο. Ο διορισμός του στη μέση εκπαίδευση έρχεται το 1967, στη χειρότερη χρονιά της χώρας μετά τη λήξη του εμφυλίου. Η διαδρομή του σε σχολεία της ευρύτερης περιοχής είναι όχι μόνο εξαιρετικά γόνιμη αλλά και δαιδαλώδης αφού πέρασε από πολλά Γυμνάσια και Λύκεια. Κομοτηνή, Δοξάτο, Κρηνίδες, Καβάλα, Λεκάνη, Λιμενάρια αποτελούν τα σημαντικά περάσματα του Κώστα Χιόνη με την ιδιότητα του εκπαιδευτικού. Προσωπικά θεωρώ πολύ τυχερούς τους μαθητές που ευτύχησαν να διδαχθούν το μάθημα της ιστορίας δια στόματος Κώστα Χιόνη. Αυτό τουλάχιστον μαρτυρούν οι παλιοί μαθητές του στα Γυμνάσια και τα Λύκεια, στα οποία ο ίδιος εργάστηκε ως εκπαιδευτικός.

Η έρευνα

Η ασχολία του με την έρευνα ήταν παράλληλη με τα καθήκοντά του στις σχολικές αίθουσες. Το 1974 δημοσιεύει στα «Μακεδονικά» την εργασία του με τον τίτλο: «Ανέκδοτα έγγραφα της Θάσου», αναφερόμενα στο έθιμο του «παλληκαριάτικου» και «κοριτσιάτικου». Το 1978 δημοσιεύει το ανέκδοτο ποιητικό έργο του Ιωάννη Κωνσταντινίδη (1848 - 1917) και το 1990 ακολουθεί «Η παιδεία στην Καβάλα την περίοδο 1864 - 1919». Με την επιμέλειά του κυκλοφόρησαν από το 1984 μέχρι σήμερα 18 τόμοι «Θασιακών», όπου δημοσιεύονται και πολλές ιστορικές εργασίες του.

Από το Δημοτικό Μουσείο Καβάλας κυκλοφόρησε το πόνημά του: «Συνοπτική ιστορία της πόλης Καβάλας», το οποίο επανεκδόθηκε το 2000 με την προσθήκη της ιστορίας των Φιλίππων και της Θάσου. Στην εφημερίδα «Θασίων Γη» δημοσιεύεται σε 33 συνέχειες η «Ιστορία του Θεολόγου», ενώ το 2012 κυκλοφορούν άλλα δύο έργα του: «Ιστορική εξέλιξη της απονομής δικαιοσύνης στη Θάσο την περίοδο 1709 - 1912» και «Το χρονικό της απελευθέρωσης της Θάσου». Το 2015 εκδίδεται «Ο Μακεδονικός αγώνας στο Σαντζάκι της Δράμας» και το 2016 «Η συμβολή της οικογένειας Μεταξά Δημητρίου στη νεότερη πορεία της Θάσου». Συμμετείχε με

ανακοινώσεις του σε πολλά συνέδρια ενώ 217 συνολικά εργασίες του δημοσιεύτηκαν σε διάφορα περιοδικά.

Από τα έργα του ξεχωρίζει αυτό που τιμήθηκε από την Ακαδημία Αθηνών. Ο Γενικός Γραμματέας του ιδρύματος κ. Βασίλειος Πετράκος αναφέρει στην έκθεσή του που ανέγνωσε στην πανηγυρική συνεδρίαση της απονομής των βραβείων, που πραγματοποιήθηκε την 21^η του περασμένου Δεκέμβρη, ότι **«το έργο αποτελεί πρωτότυπη και εξαντλητική μελέτη, αντικειμενικότητα και νηφαλιότητα».**

Ο Κώστας Χιόνης ασχολήθηκε πολλά χρόνια με τον Μακεδονικό Αγώνα στην περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας. Από την πολύχρονη αυτή έρευνά του απέδειξε με αδιάσειστα στοιχεία ότι τα πράγματα άλλαξαν στην Ανατολική Μακεδονία από τότε που συστήθηκαν τα δύο Εθνικά Κέντρα, της Καβάλας και των Σερρών. Ο νεαρός σημαιοφόρος του Πολεμικού Ναυτικού Στυλιανός Μαυρομιχάλης οργάνωσε το Εθνικό Κέντρο Καβάλας, το οποίο και κατηύθυνε από 1-4-1906 έως τον Μάρτιο 1909, που τον αντικατέστησε ο ανθυποπλοίαρχος Κωνσταντίνος Τυπάλδης. Η αναπτέρωση του εθνικού φρονήματος των κατοίκων της υπαίθρου, η εξύψωση της παιδείας, η ένοπλη οργάνωση των εντοπίων, η απώθηση των Βουλγάρων στα βόρεια της Δράμας, ο οικονομικός αποκλεισμός αυτών από τις μεγάλες αγορές της Καβάλας και της Δράμας, καθώς και η επέκταση του ενόπλου αγώνα στη Δυτική Θράκη πρέπει να θεωρηθούν προσωπικά επιτεύγματα του Στυλιανού Μαυρομιχάλη. Τούτο επιβεβαιώνεται και από την έκθεση που απευθύνει στις 11-2-1908 ο Υποπρόξενος Καβάλας Άννινος Καβαλιεράτος.

Παρακολουθούμε την πορεία του Μακεδονικού Αγώνα στο Σαντζάκι της Δράμας μέσα από το ανέκδοτο αρχειακό υλικό που παραθέτει ο ιστορικός Κώστας Χιόνης στο παράρτημα της εργασίας του. Μέσα από την αλληλογραφία των δύο Εθνικών Κέντρων, Καβάλας και Σερρών, έρχονται στο φως νέα στοιχεία που συμπληρώνουν τα κενά τα οποία υπήρχαν, διορθώνουν τα εσφαλμένα, αποκαθιστούν την ιστορική αλήθεια. Από τη μελέτη των Αρχείων του Υπ. Εξωτερικών, ο Κώστας Χιόνης αποδεικνύει ότι η οργάνωση του αγώνα στην Ανατολική Μακεδονία ανέκοψε το ρεύμα της καθόδου των Βουλγάρων στην Κεντρική και Δυτική Μακεδονία, περιόρισε τη Βουλγαρική διείσδυση και ξεκαθάρισε τις περιοχές της Καβάλας και μεγάλου μέρους της Δράμας από την παρουσία των Βουλγάρων. Η διαπίστωση αυτή της υποχώρησης των Βουλγάρων ομολογείται και από συγκεκριμένο αρχικομιτατζή, ο οποίος αναφέρει σε επιστολή του, η οποία δημοσιεύτηκε στη Σόφια στο περιοδικό «Βίος μας», τεύχος νο 8, 1907, ότι η κατάσταση άλλαξε στην Καβάλα και Δράμα από τότε **«που ήρξατο η άνοδος δια θαλάσσης των ελληνικών ανταρτικών ομάδων».**

Αποδεικνύεται ακόμη, από τα ίδια τα έγγραφα που δημοσιεύονται, ότι η προσφορά των εντοπίων κατοίκων στην ένοπλη αντίσταση ήταν συγκλονιστική. Τούτο, άλλωστε, αναγνωρίζεται και από τον ίδιο τον αρχηγό του Εθνικού Κέντρου Καβάλας Στυλιανό Μαυρομιχάλη στην από 15-7-1930 επιστολή του, την οποία απηύθυνε στο δημοσιογράφο Δ. Δημητριάδη: **«Νομίζω ότι ο Μακεδονικός**

Αγών δεν υπήρξε μεμονωμένων έργων ολίγων αποστόλων ή αρχηγών έξωθεν επιδραμόντων, αλλ' ότι αυτόν κατειργάσθη η Μακεδονική ψυχή και ιδία οι Βουλγαρόφωνοι εκείνοι, οι οποίοι χάριν της αθανάτου Ελληνικής ιδέας τα πάντα εθυσίασαν. Οι εκ της ελευθέρας Ελλάδος κατελθόντες δεν επράξαμεν τι άλλο, ειμή το γενικόν τούτο συναίσθημα του Μακεδονικού λαού, να συντονίσωμεν εις μίαν οργάνωσιν, η οποία τόσα αγαθά αποτελέσματα επέφερε».

Η αντίδραση της τοπικής κοινωνίας

Θα εξακολουθώ να το τονίζω πως μια βράβευση από την Ακαδημία Αθηνών ενός δικού μας ανθρώπου, Καβαλιώτη ή Θασίου, αποτελεί μια αδιαμφισβήτητη πολυτέλεια για τον τόπο. Δεν συμβαίνουν συχνά τέτοια γεγονότα. Προσωπικά συγχαρητήρια τηλέφωνα (ίσως και περισσότερα από 300) έγιναν στον τιμώμενο από γνωστούς και φίλους. Εξετάζοντας όμως συνολικά την αντίδραση της τοπικής κοινωνίας θα έλεγα μάλλον ότι ήταν χλιαρή. Αυτό δεν μου άρεσε. Βέβαια διαισθητικά περιμένω σίγουρη αντίδραση πρωτίστως των θεσμικών οργάνων της πολιτείας. Να καλέσουν επίσημα τον Κώστα Χιόνη και να τον συγχαρούν. Ακόμη, βέβαιη θεωρώ την πρόσκλησή του στο νησί από τον Δήμο της Θάσου, για να του αποδοθούν τα ειωθότα. Αυτό όμως θα γίνει γνωστό τις αμέσως επόμενες εβδομάδες και όσο το σημαντικό αυτό γεγονός διατηρείται ακόμη ζεστό!

ΠΕΡΙΦΡΑΞΕΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΣΑΡΗΜΠΑΛΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΠΟΤΟΣ ΘΑΣΟΥ
ΤΗΛ.: 25930 31 141 - ΚΙΝ.: 6973 973330

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ
ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ!!!

ΘΑ ΤΑ ΒΡΕΙΤΕ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ
ΜΑΣ ΣΤΟ ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

THASSOS OIL

50 χλμ. ΠΟΤΟΣ - ΑΣΤΡΙΣ

ΤΗΛ. 25930 52071

ΚΙΝ. 6944 715369

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ (1774-1927)

(ΜΕΡΟΣ 13^ο τελευταίο)

Γράφει ο Γιώργος Αυγουστίδης

Η σημερινή δημοσίευση αποτελεί το τελευταίο μέρος της ιστορίας του μετοχίου της Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου στο Κάστρο. Με τη δημοσίευση αυτή τελειώνει για αρκετούς αναγνώστες ένα συναρπαστικό, για άλλους κουραστικό και για πολλούς αδιάφορο ταξίδι μέσα στο χρόνο το οποίο κράτησε από το 2016 έως το 2018.

Τα έγγραφα που παρουσιάσαμε αφορούν την περίοδο 1798-1927 και μας δίνουν πολύτιμες πληροφορίες για πρόσωπα, θεσμούς (βλ. απονομή δικαιοσύνης, διοικητικά όργανα στη Θάσο, λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκκλησιαστική δικαιοδοσία), για τις ασχολίες των κατοίκων, για τις προσδοκίες τους αλλά και την αποφασιστικότητά τους όταν θίγονταν κατοχυρωμένα δικαιώματα (π.χ αντιδράσεις των κατοίκων στην υπόθεση Ψιακή) κ.α.

Η τελευταία περίοδος των μετοχίων συμπίπτει με την πιο δραματική περίοδο της ελληνικής ιστορίας αυτή της Μικρασιατικής καταστροφής. Οι πολιτικοί ηγέτες της περιόδου εκείνης δεν κατάφεραν να συνεννοηθούν στο πλαίσιο του κοινοβουλευτισμού και η Ελλάδα οδηγήθηκε σε μια τεραστίων διαστάσεων κοινωνική τραγωδία. Στο ξερίζωμα εκατοντάδων χιλιάδων χριστιανών της Μικράς Ασίας από τα σπίτια τους. Ενδεχομένως το αποτέλεσμα να ήταν διαφορετικό αν τα δύο αντιμαχόμενα μέρη της ελληνικής πολιτικής ελίτ μπορούσαν να παραμερίσουν το αβυσσαλέο μίσος και να συνεργαστούν προκειμένου να υπηρετήσουν αποτελεσματικότερα την ελληνική κοινωνία που εκπροσωπούσαν.

Αυτή η κληρονομιά του εθνικού διαχασμού ελπίζαμε ότι θα έπαιρνε τέλος μετά την μεταπολίτευση του 1974. Μάταια όμως και σήμερα η οξύτητα και η πολιτική αντιπαλότητα βρίσκεται στο ίδιο σημείο που βρισκόταν το 1916 όταν οι φιλοβασιλικοί ευνοώντας τους συμμάχους της Γερμανίας, Οθωμανούς και Βουλγάρους παρέδιναν το οχυρό Ρούπελ, την Καβάλα και μέρος της Μακεδονίας στους Βουλγάρους. Σήμερα το «*Μακεδονικό*» βρίσκεται πάλι στο προσκήνιο, οι πολιτικοί μας όμως εξακολουθούν να βρίσκονται στο 1916. Διχασμός και καμία

συνεννόηση για ένα θέμα που αφορά όλους μας. Ζούμε μια εντελώς παράλογη και απαράδεκτη κατάσταση. Η λύση που προτάθηκε πριν από χρόνια βρήκε λυσσαλέα άρνηση από εκείνους που σήμερα την προτείνουν ως λύση. Αυτοί που τότε την προτείναν ως λύση αντιδρούν λυσσαλέα σήμερα. Επενδύουν οι περισσότεροι το πολιτικό τους μέλλον στο διχασμό και αδιαφορούν στο ενδεχόμενο μιας νέας τραγωδίας.

Στο αρχείο της μονής φωτοτύπησα και δύο αποφάσεις μία με αριθμό 14/27-12/1931 της επιτροπής απαλλοτριώσεων Καβάλας αποτελούμενη εκ των: Χαράλαμπον Πέρρον, πρωτοδίκη Καβάλας ως προέδρου, Ιωάννη Μαντζίκο, διευθυντού του Γεωργικού σταθμού Δράμας και Σταύρο Βλαχαντώνη πρόεδρο της Γεωργικής Περιφέρειας Καβάλας ως τακτικών μελών. Η παραπάνω επιτροπή συνεδρίασε στις 28 Οκτωβρίου 1931 στα γραφεία του Σ.Α.Α.Κ. (Συνεταιρισμός Αποκατάστασης Ακτημόνων Καβάλας) Λιμεναρίων με την παρουσία του γραμματέα της Περιστέρη Ιωάννη επιμελητού Γεωργίας. Από τον Σ.Α.Α.Κ παρόντες ήταν οι: Ιωάννης Λασκαρίδης πρόεδρος, Ιωάννης Φαρμάκης αντιπρόεδρος και Αθανάσιος Τσολάκης μέλος.

Απουσίαζαν εντελώς οι εκπρόσωποι της Ι. Μονής Κουτλουμουσίου. Στην εκδίκαση της υπόθεσης απαλλοτρίωσης του μετοχίου το δικαστήριο δέχθηκε ως έσοδα της μονής:

Κάστρο, σπίτι 1850.

Από τα ελαιόδενδρα

5460 δρχ

Από το κτήμα των τριών στρεμμάτων

200 δρχ

Από το πρώτο ποσό το δικαστήριο αφαιρεί 1650 δρχ., τόσες υπολόγιζε ότι το μοναστήρι ξόδευε στην περίοδο της ελαιοσυλλογής, επομένως το πρώτο ποσό το κατέβασε στις $(5460 - 1650) = 4010$ δρχ.

Και αμέσως αναφέρει στο σκεπτικό της απόφασης:

Επειδή ο συντελεστής κεφαλοποιήσεως της καθαρής προσόδου με σημερινόν τόκον 12% είναι 8,33 και επομένως η αξία του κτήματος ανέρχεται εις δραχμάς $4010 \times 8,33 = 33.403$.

Επειδή κατά ταύτα η κατά τον χρόνον της απαλλοτριώσεως αξία του αγροκτήματος δεν ήτο δυνατόν να υπερβαίνει τας 33.403 δραχμάς

Δ ι α τ α ύ τ α

Απορρίπτουσα τα εν τω αιτιολογικώ ως απορριπτέα κριθέντα κηρύσσει το εν τοις Λιμεναρίοις αγρόκτημα της εν Άθω Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου εξ ολοκλήρου απαλλοτριωτέον μετά των εξωχωράφων αυτού και παρακολουθημάτων αυτού...

Γνωμοδοτεί και ορίζει ως εν τω σκεπτικώ εις βάρος του Σ.Α.Α.Κ Λιμεναρίων δια την καταβολήν και υπέρ της Μονής Κουτλουμουσίου κατά τα 4/5 και του ελληνικού δημοσίου κατά το 1/5.

Εκρίθη απεφασίσθη και εδημοσιεύθη την 27 Δεκεμβρίου 1931 απάντων των ενδιαφερομένων απόντων.

Ο πρόεδρος

Τα μέλη

Χαρ. Πέρρος

Ιωάν. Μαντζίκος

Στ. Βλαχαντώνης

Ο γραμματεύς

Ιωάννης Περιστέρης

Ακριβές αντίγραφο (Τ. Σ. Υ)

Παρατηρούμε από την παραπάνω απόφαση του πρωτοδικείου Καβάλας ότι η εκτίμηση του μετοχίου του Κουτλουμουσίου στο Κάστρο έπεσε πολύ. Από τις 506.000 δραχμές μόλις στις 33.403.

Ακολουθεί νέα απόφαση η οποία είναι και η τελική και η οποία υπογράφεται από τον Επιθεωρητή Γεωργίας Αλ. Παρασκευόπουλο και τον αντιπρόσωπο της μονής ιερομόναχο Ευθύμιο.

Πρόκειται για συμβιβαστική απόφαση με την οποία αναγνωρίζεται στη μονή ότι η αξία του μετοχίου της στο Κάστρο ανέρχεται στο τελικό ποσό των 428.000

δραχμών όπερ καθ' ομόφωνον γνώμην της επιτροπής αντιπροσωπεύει την αξίαν του εν Λιμεναρίοις Θάσου μετοχίου (ελαιοκτήματος) της Ι. Μονής Κουτλουμουσίου βάσει της μέσης ετησίας καθαράς προσόδου των δέκα τελευταίων ετών (1917-1927), προ της απαλλοτριώσεως, απαλλοτριθέντος δε υπέρ εντοπίων ακτημόνων καλλιεργητών.

Εφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς διπλὸν καὶ υπογράφεται ὡς ἑπεί-
ται.
Ἡ Ἐκτιμητικὴ Ἐπιτροπὴ
Μεταφυσικός
Γεωγ. Εὐδαιμόνιος Κουτλουμουσίου

Ακολουθούν τρεις επιστολές με τις οποίες επιβεβαιώνεται ότι η μονή Κουτλουμουσίου είχε στην κυριότητά της και σπίτι στα Λιμενάρια. Επιβεβαιώνεται επίσης ότι μόνο τα κτίρια παρέμειναν στην κυριότητα των μοναστηριών.

Η πρώτη αποτελεί αίτημα του μοναχού Νήφωνα του Καρακαλλινού προς την Ι. Μ. Κουτλουμουσίου.

Πανοσιότατε δια της παρούσης μου έρχομαι να σας παρακαλέσω πολύ εάν είναι δυνατόν και το εγκρίνει η ιερὰ σύναξη της μονής να μου παραχωρήσετε το οίκημα το οποίον είναι κάτω εις τα Λιμενάρια, αν και είναι ετοιμόρροπον, αλλά οπωσδήποτε ημπορώ να το χρησιμεύσω προσωρινώς και έπειτα βλέπω με μικράν επισκευήν και τούτο δεν λέγω δωρεάν αλλά να ζητήσετε το αντίτιμον.

Θα σας παρακαλέσω πολύ να μου απαντήσετε το γρηγορότερον, ναι ή όχι; Δια να γνωρίζω τι πρέπει να γίνει να κανονίσω τα πράγματα.

Εν τούτοις διατελών και σας ασπάζομαι ο εν Χριστώ αδελφός σας

Νήφων ιερομόναχος Καρακαλλινός

Εν Λιμεναρίοις Θάσου τη 27 Αυγούστου 1937

Στις 16 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους η μονή απαντά στον Νήφωνα ότι και το οίκημα αυτό απαλλοτριώθηκε. Δεν γνώριζαν άραγε ότι τα κτίρια παρέμειναν αναπαλλοτριώτα;

16η Σεπτεμβρίου 1937.

Ἄρδς

Τόν Πανοσιότατον Νήφωνα Ἱερομόναχον Καρακαλληνόν
Λιμεναρία-Θάσου.
Ἀριθμ. 166.

=====

Τὴν Ὑμετέραν Πανοσιολογιότητα
κατασπαζόμεθα ἐν Κυρίῳ.

Εἰς ἀπάντησιν ὁμετέρας ἐπιστολῆς, λίαν φιλαδέλφως προ-
αγόμεθα γνωρίσαι, ὅτι τὸ ἐν Λιμεναρίοις οἶκημα τοῦ Μετοχίου
μας ἀπηλωτοῦ μετὰ τοῦ Μετοχίου καὶ ἀνήκει εἰς τὸ Ἑλληνι-
κὸν Δημόσιον, συνεπὸς δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς τὸ δώσωμεν διότι
δὲν εἶναι ἰδικόν μας, ἀποτανθῆτε εἰς τὴν Γεωργικὴν Περιφέρει-
αν Καβάλλας, ἢ εἰς τὸν αὐτόθι Εὐνεκισμόν Ἀκτημόνων, καὶ ἂν
σᾶς διαβεβαιώσουν ὅτι εἶναι ἰδικόν μας τότε ζητήσατε ἐν ἔγ-
γραφον καὶ στείλατέ μας ὅποτε θάδυνάμεθα νὰ σᾶς τὸ παραχωρή-
σωμεν οὕτως ἢ ἄλλως.

Ἐπὶ δέ τούτοις διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας Πανοσιολογιότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.
Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου τοῦ Κουτλουμουσίου.

Με ἐπιστολή τους στις 10 Οκτωβρίου 1937 ο συνεταιρισμός ακτημόνων Κάστρου
ενημερώνει τη μονή Κουτλουμουσίου:

Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ ευρισκομένη ἐν Λιμεναρίοις οἰκία ἀνήκουσα εἰς τὴν
μονὴν ὑμῶν καὶ ἡ ὁποία ευρισκομένη εἰς θέσιν Κουτσομύτ κελί δεν εἶναι
απαλλοτριωμένα καὶ ὅτι ἀνήκουν εἰς ὑμᾶς με δικαίωμα ἀπολύτου κυριότητος,
μόνον ὅτι αἱ οἰκίαι οὐδεμίαν περιοχὴ ἔχουσι καθότι αἱ περιοχαὶ τῶν οἰκιῶν καὶ οἱ
κῆποι τυγχάνουν ἀπαλλοτριωμένοι.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ πρόεδρος Σ.Α.Α.Κ

Κάστρου καὶ Λιμεναρίων

Τ.Σ.Υ

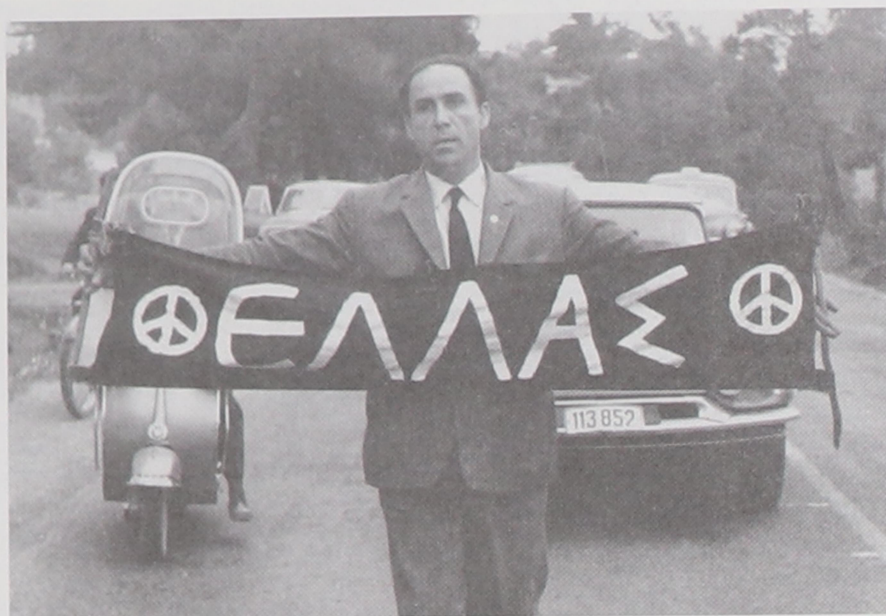
1920. Λιμεναριώτες στρατιώτες στο μέτωπο της Μ.Α. Αγιασμός πριν από τη μάχη.
(αρχείο Γ. Αυγουστίδη)

Διαβάζοντάς το αναπόφευκτα ζωντανεύει η τραγική δεκαετία 1920-1930. Η φτωχιά πατρίδα μας προδομένη και ρημαγμένη προσπαθεί να μαζέψει τα κομμάτια της από τις φοβερές συνέπειες της Μ. Ασιατικής καταστροφής. Η όξυνση του προσφυγικού ρεύματος μετά την κατάρρευση του μικρασιατικού μετώπου και την αποχώρηση του ελληνικού στρατού από την Μικρά Ασία και τη Θράκη το 1922 προκάλεσε πρωτοφανείς ανακατατάξεις στην πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας. Η πολιτεία θέλοντας να επιλύσει το προσφυγικό ζήτημα δημιούργησε ένα άλλο το **μετοχιακό ζήτημα** το οποίο δεν επιλύθηκε ως σήμερα.

Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου, υπουργός Γεωργίας στην Οικουμενική κυβέρνηση Ζαΐμη, κατέβαλε μεγάλη προσπάθεια στην ανακούφιση των προσφύγων με το νόμο του 1927 που φέρει το όνομά του. Η αστική περιουσία των μοναστηριών του Αγίου Όρους σε Θάσο και Λήμνο απαλλοτριώθηκε και αποδόθηκε κυρίως στους ακτήμονες πρόσφυγες της Μ. Ασίας.

Τα μοναστήρια έχασαν την αστική τους περιουσία στα δύο αυτά νησιά, περιουσία που συγκεντρώθηκε με την εργατικότητα των μοναχών αλλά και την ευλάβεια των κατοίκων στο διάβα επτά αιώνων.

Δύο αιώνων πνευματική παρουσία της Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου στο Κάστρο πήρε οριστικό τέλος το 1931 όταν η αστική περιουσία της απεδόθη στον ΣΑΑΚ- παράρτημα Λιμεναρίων. Άδικα τα χαλάσματα του μετοχίου με την γκρεμισμένη εκκλησιούλα της Μεταμόρφωσης περιμένουν τη γλυκόλαλη καμπάνα να χτυπήσει χαρμόσυνα τον ονειρεμένο όρθρο.

Το «Z» του Βασίλη Βασιλικού γίνεται Όπερα

Το μυθιστόρημα του **Βασίλη Βασιλικού Z** παίρνει την μορφή όπερας από τον διακεκριμένο Έλληνα συνθέτη **Μηνά Μπορμπουδάκη** και ανεβαίνει τον Μάρτιο στην Εναλλακτική Σκηνή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής.

Η νέα όπερα Z σε λιμπρέτο του **Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη**, μουσική διεύθυνση **Μηνά Μπορμπουδάκη** και **Νίκου Βασιλείου**, έρχεται μέσα από την σκηνοθετική ματιά της **Κατερίνας Ευαγγελάτου** θα κάνει πρεμιέρα στις 2 Μαρτίου 2018.

Το Ζ έκανε θραύση στην εποχή του και έγινε διεθνώς γνωστό μέσα από τις πολυάριθμες μεταφράσεις του και τη μεταφορά του στο σινεμά από τον Κ. Γαβρά.

Σύνοψη

Στο καταγώγιο του «Κουλού», όπως και σε άλλα μυστικά σημεία της πόλης, λαμβάνουν χώρα οι συναντήσεις της εθνικιστικής παρακρατικής οργάνωσης που, κάτω από τις οδηγίες και ευλογίες του ίδιου του αρχηγού της αστυνομίας, του Αρχιδεινόσαυρου, έχει απλώσει τα πλοκάμια της σ' ολόκληρη τη Θεσσαλονίκη.

Σε ένα τέτοιο καταγώγιο θα δοθεί η εντολή. Η εντολή θανάτωσης του βουλευτή Ζ. Την εκτέλεση αναλαμβάνει ο Γρύλος, ένα από τα πρωτοπαλίκαρα του τάγματος θανάτου. Συνεργός του ο Κάβουρας, σεσημασμένος παιδεραστής.

Χρόνος και τόπος προκαθορισμένοι: Τετάρτη 22 Μαΐου 1963, στη διασταύρωση των οδών Ερμού και Βενιζέλου, όπου και είναι προγραμματισμένη ομιλία του Ζ στα πλαίσια εκδήλωσης των φίλων της ειρήνης. Η αποστολή ολοκληρώνεται με επιτυχία. Ο Γρύλος θα γκαζώσει το τρίκυκλό του καταπάνω στο βουλευτή, ο οποίος έχει μόλις τελειώσει την ομιλία του, και ο Κάβουρας θα του καταφέρει από την καρότσα το μοιραίο χτύπημα. Με γκλομπ. Όμως κάποιος πολίτης, μάρτυρας του περιστατικού, θα πηδήξει επάνω στο τρίκυκλο. Θα παλέψει με τους εκτελεστές. Το πράγμα στραβώνει. Ένας διερχόμενος τροχονόμος θα τους συλλάβει και θα τους οδηγήσει όλους στην αστυνομία. Η δολοφονία στα πρωτοσέλιδα.

Ένας επιπλοποιός, που είχε ακούσει τον Γρύλο να ομολογεί την πράξη του, αποφασίζει να πάει και να καταθέσει· θα βρεθεί στο νοσοκομείο. Ένας δημοσιογράφος θέλει να ψάξει την υπόθεση σε βάθος, δεν διστάζει να εισβάλει στα άδυτα του παρακράτους. Και τέλος, ένας ανακριτής.

Φθάνει εσπευσμένα να αναλάβει την υπόθεση. Είναι ξεροκέφαλος, αρνείται να υποκύψει σε πιέσεις, δωροδοκίες, απειλές. Θα προχωρήσει μέχρι τέρας, θα βάλει βαθιά το χέρι μέσα στη φιδοφωλιά. Θα αποδώσει δικαιοσύνη.

Ωστόσο, για πολλούς ανθρώπους ο θάνατος του Ζ θα σημάνει τον ερχομό μιας νέας εποχής. Οι νεκροί δεν μιλούν· όμως λάμπουν αχνά· και το φως τους, καμιά φορά, χαράζει κατεύθυνση. Χιλιάδες νέοι θα ξεχυθούν τη μέρα της κηδείας στους δρόμους διαλαλώντας το μήνυμα της ειρήνης και παίρνοντας κουράγιο για νέους αγώνες. Αναλογιζόμενοι ότι είναι όμορφη η ζωή όταν κάθε στιγμή είσαι έτοιμος να πεθάνεις.

Παραστάσεις:

Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής

2, 3, 8, 10, 11, 15, 17, 18 Μαρτίου & 14, 15, 17, 18 Απριλίου 2018

Ωρα έναρξης: 20.30

Τιμές εισιτηρίων: 18, 25 ευρώ

Από τα καΐκια στα αμφίπλωρα πλοία...

Το κτίριο του ΞΕΝΙΑ στον Λιμένα

Ο **Κωνσταντίνος Π. Παπακοσμάς** καταγράφει την νεώτερη ιστορία του τόπου μας. Διετέλεσε Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού – Τουρισμού Α.Μ.Θ.

Στη φιλόξενη «Θασίων γη» στο σημείωμα αυτό, θα αναφερθώ στη θαλάσσια συγκοινωνία του νησιού με το χερσαίο τμήμα της Καβάλας αλλά και της Κεραμωτής ξεκινώντας από το κοντινότερο σημείο, τον Λιμένα με την Κεραμωτή, αλλά και στο κτιριακό συγκρότημα του ΞΕΝΙΑ που έχει αφεθεί στην φθορά του χρόνου.

ΜΕΤΑ ΚΑΪΚΙΑ

Από την δεκαετία του 1920 έχουμε οργανωμένη συγκοινωνία με καΐκια για την Θάσο από την Κεραμωτή και αντίστροφα. Ο Καπ. Μπογδάνης μας περιγράφει ότι μεταπολεμικά υπήρχαν τα καΐκια «Κύκνος» και «Κατερίνα» που είχαν την δυνατότητα να παίρνουν και μία κούρσα (αυτοκίνητο) στην πρύμνη. Στην δεκαετία του 1950, προς τα τέλη εμφανίστηκαν τα πρώτα φέρυ - μπώτ.

ΤΑ ΞΥΛΙΝΑ ΦΕΡΥ - ΜΠΩΤ

Το ΘΑΣΟΠΟΥΛΑ ήταν ένα μικρό φέρυ - μπώτ (τύπου παντόφλα) που είχε ναυπηγηθεί στα τέλη της δεκαετίας του '50 στη Θάσο και έπαιρνε 10-11 ΙΧ. Μαζί με την ΘΑΣΟΠΟΥΛΑ υπήρχε και το επίσης μικρό φέρυ - μπώτ «Μακεδονία» που και αυτό έκανε δρομολόγια μεταξύ Λιμένα και Κεραμωτής μεταφέροντας επιβάτες, εμπορεύματα και λίγα αυτοκίνητα.

Χαρακτηριστικά υπέργηροι κάτοικοι της Θάσου μας διηγήθηκαν ότι κάθε Αύγουστο στις 6, μέρα της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος το πρωί περνούσαν στο νησί οι Κεραμωτιώτες και το βράδυ στο πανηγύρι στο χωριό της Κεραμωτής έρχονταν οι Θάσιοι. Τα καΐκια πηγαινοέρχονταν μεταφέροντας κόσμο. Ήταν ένα έθιμο που κράτησε αρκετά χρόνια.

Ο «ΑΛΕΞΗΣ» ΚΑΙ Η «ΜΑΡΙΑ»

Στην δεκαετία του 1960 δυο ταχύπλοα σκάφη ο «Αλέξης» και η «Μαρία» που δρομολογούνται στην γραμμή Καβάλας - Θάσου αλλάζουν τα δεδομένα στην

ξείδωρα νάματα της ζωής. Η αφύπνιση απ' τη νάρκη που του επεβλήθη, η μαζική κοινωνική εγρήγορση, η απαίτηση για παροχή σοβαρής παιδείας για τη διατήρηση της οξυδέρκειάς του, είναι υποθετικά σωσίβια που μπορούν να περισώσουν απ' τον πλήρη αφανισμό τα ελάχιστα συντρίμια απ' το ναυάγιο της προσωπικής του ακεραιότητας. Η απάτη καιροφυλακτεί να αδράξει την ευκαιρία και σε στιγμές χαλάρωσης να δεσμεύσει τον «εύπιστο, τον καλοπροαίρετο μα και αφελή αμνό». Γι αυτό σε ώρες «κρυφού απολόγου»***** πρέπει να ασκεί σε βάθος την αυτοκριτική του και να επιζητεί με σωφροσύνη τη σωστή επιλογή μεταξύ «λόγου σκανδαλωδώς τιποτένιου, μα επιχρισμένου με μια κούφια αριστοκρατική μηδαμινότητα» και «διαλόγου ευεργετικού αυτοκρατορικής γενναιότητας» με την παρουσία και του ιδίου στη διαμόρφωση των παραγόντων που επηρεάζουν την ποιότητα της ζωής του. Η «παντί τρόπω» διαφύλαξη της αξιοπρέπειάς του και η μάχη για τη διατήρηση της ταυτότητάς του, απέναντι στην καταιγίδα αυτών που υπονομεύουν την αυθυπαρξία του, είναι η μαγιά για να γίνει ποιοτικό το «ελάχιστον» της βιωτής του. ΓΕΝΟΙΤΟ.

* Δημαγωγός: αυτός που με απατηλά μέσα προσπαθεί να κερδίσει την εμπιστοσύνη του λαού.

*** Σίσυφος: Βασιλιάς της αρχαίας Κορίνθου. Για την πανούργα του συμπεριφορά τιμωρήθηκε να κουβαλά μια πέτρα στην κορυφή ενός βουνού που συνεχώς έπεφτε.

**** αγγελαίος: αυτός που ζει κοπαδιαστά.

***** ώρες κρυφού απολόγου: ορολογία από ανέκδοτο δοκιμακό λόγο του εκδημήσαντος πολυσχιδούς μαθηματικού και όχι μόνον, ερευνητού Σωτήρη Κρομούδα.

Ασφαλιστικό Γραφείο Ματθαίος Π. Μπετούνικος

Online Insurance Point

Λιμενάρια Θάσου
☎ +30 2593051545
☎ +30 2593051546
☎ +30 6974879189
✉ makisbet@hotmail.com

- ◆ αυτοκινήτων
- ◆ μοτοσυκλετών
- ◆ σκαφών
- ◆ ζωής
- ◆ ακινήτων
- ◆ επιχειρήσεων
- ◆ οδική βοήθεια

Από τα καΐκια στα αμφίπλωρα πλοία...

Το κτίριο του ΞΕΝΙΑ στον Λιμένα

Ο **Κωνσταντίνος Π. Παπακοσμάς** καταγράφει την νεώτερη ιστορία του τόπου μας. Διετέλεσε Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού - Τουρισμού Α.Μ.Θ.

Στη φιλόξενη «Θασίων γη» στο σημείωμα αυτό, θα αναφερθώ στη θαλάσσια συγκοινωνία του νησιού με το χερσαίο τμήμα της Καβάλας αλλά και της Κεραμωτής ξεκινώντας από το κοντινότερο σημείο, τον Λιμένα με την Κεραμωτή, αλλά και στο κτιριακό συγκρότημα του ΞΕΝΙΑ που έχει αφεθεί στην φθορά του χρόνου.

ΜΕΤΑ ΚΑΪΚΙΑ

Από την δεκαετία του 1920 έχουμε οργανωμένη συγκοινωνία με καΐκια για την Θάσο από την Κεραμωτή και αντίστροφα. Ο Καπ. Μπογδάνης μας περιγράφει ότι μεταπολεμικά υπήρχαν τα καΐκια «Κύκνος» και «Κατερίνα» που είχαν την δυνατότητα να παίρνουν και μία κούρσα (αυτοκίνητο) στην πρύμνη. Στην δεκαετία του 1950, προς τα τέλη εμφανίστηκαν τα πρώτα φέρυ - μπώτ.

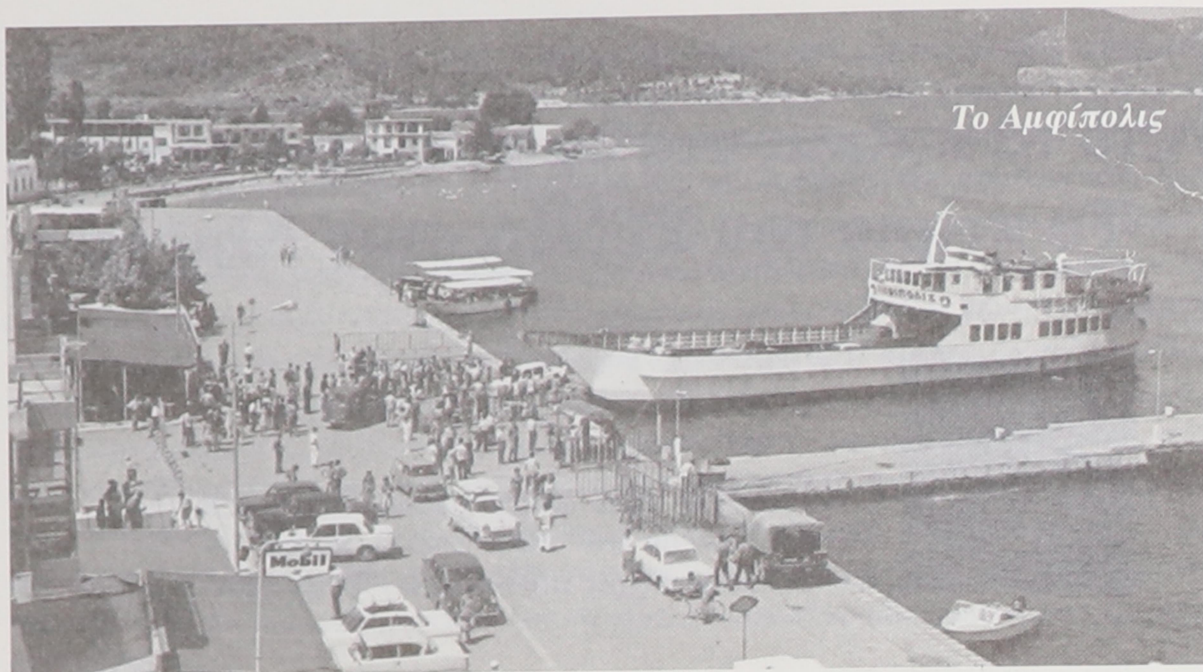
ΤΑ ΞΥΛΙΝΑ ΦΕΡΥ - ΜΠΩΤ

Το ΘΑΣΟΠΟΥΛΑ ήταν ένα μικρό φέρυ - μπώτ (τύπου παντόφλα) που είχε ναυπηγηθεί στα τέλη της δεκαετίας του '50 στη Θάσο και έπαιρνε 10-11 ΙΧ. Μαζί με την ΘΑΣΟΠΟΥΛΑ υπήρχε και το επίσης μικρό φέρυ - μπώτ «Μακεδονία» που και αυτό έκανε δρομολόγια μεταξύ Λιμένα και Κεραμωτής μεταφέροντας επιβάτες, εμπορεύματα και λίγα αυτοκίνητα.

Χαρακτηριστικά υπέργηροι κάτοικοι της Θάσου μας διηγήθηκαν ότι κάθε Αύγουστο στις 6, μέρα της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος το πρωί περνούσαν στο νησί οι Κεραμωτιώτες και το βράδυ στο πανηγύρι στο χωριό της Κεραμωτής έρχονταν οι Θάσιοι. Τα καΐκια πηγαινοέρχονταν μεταφέροντας κόσμο. Ήταν ένα έθιμο που κράτησε αρκετά χρόνια.

Ο «ΑΛΕΞΗΣ» ΚΑΙ Η «ΜΑΡΙΑ»

Στην δεκαετία του 1960 δυο ταχύπλοα σκάφη ο «Αλέξης» και η «Μαρία» που δρομολογούνται στην γραμμή Καβάλας - Θάσου αλλάζουν τα δεδομένα στην

συγκοινωνία. Γρήγορη μετακίνηση πολλά δρομολόγια ημερησίως. Ειδικά το καλοκαίρι τα σκάφη αυτά μεταφέρουν χιλιάδες Καβαλιώτες στο νησί για διακοπές κάθε μέρα.

Ο «Αλέξης» ήταν το πρώτο θαλάσσιο πούλμαν που εμφανίσθηκε στο Βόρειο Αιγαίο, φέρνοντας μεγάλη αλλαγή στη συγκοινωνία Καβάλας-Θάσου. Ξεκίνησε τα δρομολόγιά του το 1959 προσφέροντας πολύ πιο άνετο, σύντομο και ασφαλές ταξίδι από τα Π/Κ καΐκια που μέχρι τότε έκαναν αυτή τη διαδρομή. Με ταχύτητα 14 μίλια μπορούσε να πιάσει Πρίνο σε λιγότερο από μία ώρα, χρόνο καταπληκτικό ακόμη και για τα σημερινά πλοία. Ειδικά για τους Θάσιους καπνεργάτες έφευγε Σάββατο βράδυ από την Καβάλα και τους επέστρεφε Κυριακή βράδυ.

Ναυπηγήθηκε στο Σκαραμαγκά και ιδιοκτήτες του ήταν οι Αριστοτέλης και Ιωάννης Χατζηεμμανουήλ. Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '70 «άραζε» στο Λιμάνι της Καβάλας, απέναντι από το κτίριο του Λιμενικού Ταμείου.

Ο «Αλέξης» της οικογένειας Χατζηεμμανουήλ, πιάνει 16 κόμβους και καπετάνιο έχει τον Κάπ Σωτήρη Βλαχονίτη όπως μας πληροφόρησε ο Γιάννης Τσούπρας. Για τον «Αλέξη» αλλά και για τα άλλα σκάφη του νησιού μας μίλησε και ο Παναγιώτης Χατζηεμμανουήλ, ο οποίος γλαφυρά μας περιέγραψε την ζωή στο Λιμάνι της Θάσου αλλά και της Καβάλας, ειδικά τις δεκαετίες 1950 - 1960 λέγοντας:

«Θυμάμαι πάρα πολλά από τον "ΑΛΕΞΗ", σε ποιόν παραδιδόταν οι εισπράξεις κάθε απόγευμα, ποιος έκοβε τα εισιτήρια, μηχανικός κ.λπ. Θυμάμαι το μικρό φορτηγό "ΚΑΝΑΡΗΣ" το οποίο ένα μεσημέρι βυθίστηκε μέσα στο λιμάνι του Λιμένα εντελώς αθόρυβα παρόντες όλοι οι τότε πιτσιρικάδες, έμεινε μερικά χρόνια φαινόταν λίγο το κουφάρι του και το κατάρτι του. Τα γραφεία του φέρυ - μπώτ "Αμφίπολης" του Μοσχίδη ήταν επί της οδού Ε. Βενιζέλου στο κέντρο της Καβάλας και του Παναγιώτη - Γιάννη Χατζηεμμανουήλ του Αλεξίου στη πλατεία Καραολή (συνέταιροι για κάποιο διάστημα)».

ΤΟ ΘΑΣΟΣ

Το 1968 δρομολογήθηκε στη γραμμή Καβάλας-Θάσου το επιβατηγό-οχηματαγωγό κλειστού τύπου «ΘΑΣΟΣ», ιδιοκτησίας Ιω. Ζάχαρη - Θ. Αθανασιάδη - Κ. Μπογδάνη, ένα μεγάλο σκάφος που φτιάχτηκε για να ανταποκριθεί στην αυξημένη πλέον τουριστική κίνηση της εποχής.

Καθελκύσθηκε στα ναυπηγεία Ζέρβα και ήταν "ένα ακόμη επίτευγμα της μικράς ναυπηγοβιομηχανίας Περάματος η πραγματοποιηθείσα την 5ην Αυγούστου καθέλκυσίς του".

Το ΘΑΣΟΣ ήταν ένα από τα πρώτα Ο/Γ και Ε/Γ που ναυπηγήθηκαν στην Ελλάδα. Δεν ευτύχησε όμως στη διαδρομή, έμεινε ελάχιστα. Τα φέρυ μπόουτ ήταν πιο κατάλληλα για την αντίστοιχη διαδρομή. Τελικά κατέληξε στη διαδρομή Μαρμάρι - Κάρυστος - Ραφήνα.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ

Στην δεκαετία του 1970 και 1980 είχαμε την ραγδαία ανάπτυξη των θαλασσίων συγκοινωνιών με πολλά και μεγάλα φέρυ - μπότ που εκτελούσαν καθημερινά και πολλά δρομολόγια από την Κεραμωτή προς το νησί και αντίστροφα. Λίγα λόγια για το πλοίο «Άγιος Νικόλαος» που ήταν μια από τις «παντόφλες» που αποτέλεσαν τα βασικά σκάφη σύνδεσης Κεραμωτής Θάσου αλλά και Καβάλας-Θάσου τις προηγούμενες δεκαετίες. Αυτό που έχει μεγάλο ενδιαφέρον είναι η σημερινή του χρήση. Είναι πλέον... ποταμόπλοιο και μάλιστα πιάνει... στην αμμουδιά! Βρίσκεται στην Καραϊβική. Το πλοίο ναυπηγήθηκε το 1966 από την «Ναυπηγική Ελλάς Γρηγ. Ψαρομμάτης».

ΤΑ ΑΜΦΙΠΛΩΡΑ ΠΛΟΙΑ

Στις 30 Απριλίου του 2009 το πρώτο κόκκινο αμφίπλωρο φέρυ - μπώτ περνούσε τα φανάρια της Θάσου κάτι πρωτόγνωρο για τα μάτια των κατοίκων του νησιού.

Η «επανάσταση» των αμφιπλώρων στην συγκεκριμένη γραμμή θα είναι γεγονός. Το πρώτο ταξίδι από Θάσο για Κεραμωτή και από Κεραμωτή για Λιμένα έγινε την 1 Μαΐου του 2009.

Το Ε/ΓΟ/Γ ΑΓΙΟΣ ΡΑΦΑΗΛ ήταν το πρώτο αμφίπλωρο στην γραμμή και αυτό που έφερε την επανάσταση των αμφιπλώρων ferry στην γραμμή Κεραμωτή - Λιμένας. Το πλοίο κατασκευάστηκε το 2003 στα ναυπηγεία Παναγιωτάκη στη Σαλαμίνα και δραστηριοποιήθηκε στην γραμμή Πέραμα - Παλούκια και παρέμεινε εκεί μέχρι και το 2009, οπότε πουλήθηκε και αγοράστηκε απ' την εταιρία του Μητσόπουλου την THASSOS FERRIES. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως το πλοίο ήταν βαμμένο σε μπλέ βαθύ χρώμα με κίτρινο, και όταν πέρασε στην νέα πλοιοκτήτρια εταιρεία βάφτηκε στα κόκκινα, που ήταν και η πρώτη εταιρία που έφερε αμφίπλωρο στην γραμμή ξεκινώντας την αρχή μιας επαναστατικής ακτοπλοϊκής εποχής στο νησί που συνέχισε και ακολούθησαν και οι υπόλοιπες τοπικές ναυτικές εταιρίες. Έτσι σιγά-σιγά τα "παλιά" ferry boat άρχισαν να εκλείπουν ακολουθώντας πορείες πωλήσεων σε άλλες χώρες και έτσι ένας κύκλος έκλεισε, ανοίγοντας έναν πιο σύγχρονο και λειτουργικό.

ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΞΕΝΙΑ»

Στον Λιμένα στην φθορά του χρόνου έχει αφεθεί το κτιριακό συγκρότημα του ξενοδοχείου «ΞΕΝΙΑ». Κάποτε έσφυζε από ζωή αποτελούσε το καμάρι του νησιού και βοήθησε στην τουριστική του ανέλιξη. Το κτίριο αυτό έγινε στην δεκαετία του 1960 ενώ οι σκέψεις για ένα ξενοδοχείο στα πρότυπα της εποχής που ξεκινούσε και

Το κτιριακό συγκρότημα του «ΞΕΝΙΑ» στο Λιμένα της Θάσου την δεκαετία του 1960 έτοιμο να δεχθεί τους επισκέπτες του νησιού.

ο Ε.Ο.Τ. πανελλαδικά ξεκίνησαν στην δεκαετία του 1950. Η τεχνική υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. επέβλεψε την κατασκευή του έργου με τους Αρχιτέκτονες του Ε.Μ.Π. Χαράλαμπο Σφαέλο, Κωνσταντίνο Σπανό και Ελένη Σπανού - Σουφλή. Η επίβλεψη έγινε από τον Α. Οικονόμου και η εργοληπτική εταιρεία ήταν του Θεόδωρου Τσαβαχίδη. Το Ξενία Θάσου έχει συνολική έκταση 3.056,50 τ.μ.

Το πρόγραμμα «Ξενία» περιλάμβανε πάνω από 70 κτίρια τουριστικών καταλυμάτων και πολλές παρεμφερείς εγκαταστάσεις (τουριστικά περίπτερα, πλαζ, οδικούς σταθμούς κ.ά.) που βρίσκονταν κατανομημένα σε όλη την ελληνική επικράτεια. Η κατασκευή των Ξενία άρχισε στην δεκαετία του '50, όταν μια ευνοϊκή συγκυρία έφερε μια ομάδα Ελλήνων αρχιτεκτόνων που αποτελούσαν κατά πολλούς την αρχιτεκτονική ελίτ της εποχής, στις υπηρεσίες μελετών του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού. Επικεφαλής της ομάδας των αρχιτεκτόνων ανέλαβε ο Άρης Κωνσταντινίδης, ένας από τους πιο σημαντικούς αρχιτέκτονες της μεταπολεμικής Ελλάδας. Κατά το σχεδιασμό τους επιδιώχτηκε η επιλογή του κατάλληλου χώρου και προσανατολισμού, η ένταξη στο τοπίο, η σχέση του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, οι λιτές γραμμές τους, το επιτυχημένο και τότε πρωτόγνωρο «πάντρεμα» της πέτρας και του ξύλου, η απλότητα και σαφήνεια της μορφής και η ένταξη των μονάδων αυτών στη ζωή του κάθε τόπου. Δεν είναι τυχαίο που τα Ξενία βρίσκονται αδιαμφισβήτητα στις πλέον εκλεκτότερες θέσεις κάθε περιοχής.

Στο εξαιρετικό βιβλίο της Μυριάνθης Μουσσά, «Μεταπολεμικός Μοντερνισμός - Αρχιτεκτονική, Πολιτική και Τουρισμός στην Ελλάδα (1950-1960)» που εξέδωσε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο το 2012 αναγράφονται πολλά στοιχεία για το ξενοδοχείο στο Λιμένα και παρατίθενται και πολλές φωτογραφίες από την κατασκευή του.

**ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
"ΚΛΗΜΗΣ"**

Υδραυλικά - Θέρμανση
Επισκευές - Συντηρήσεις
Αντλίες Θερμότητας
Ανακαινίσεις Μπάνιων

ΠΟΤΟΣ - ΘΑΣΟΥ
ΤΗΛ.: 6939 611770

Μηχανολόγος - Μηχανικός Τ.Ε.
Άδεια - Μελέτη - Διεκπεραίωση

"ΚΛΗΜΗΣ"

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ

Μελέτη - Εγκατάσταση
Συντήρηση - Αναγόμωση

Ποτός Θάσου
Τηλ.: 6976506781

Μις Λιμενάρια 1953

Η Τούλα ήτο η ωραιότετη!!!

Η διοργάνωση Καλλιστείων το 1953 στα Λιμενάρια μοιάζει με ανέκδοτο. Κι όμως, υπήρξε. Τα Καλλιστεία διοργανώθηκαν από την εφημερίδα «Ελληνικός Βορράς», η οποία όρισε και την κριτική επιτροπή από Θεσσαλονικείς κριτές.

Ο διαγωνισμός έγινε στο εξοχικό κέντρο του Νίκου Καϊδη (παππού του Νίκου) στα προσφυγικά.

Μις Λιμενάρια αναδείχτηκε η Τούλα Ζούπα

Δεύτερη αναδείχτηκε η Βαγγελιώ Λορέντζου

Τρίτη όμορφη αναδείχτηκε η Μαρίνη Βοϊδομάτη

Τα αποτελέσματα διαγωνισμού ομορφιάς δημοσιεύτηκαν στην παραπάνω εφημερίδα.

Δυστυχώς, ελάχιστες φωτογραφίες (όπως η διπλανή) διασώθηκαν από το αρχείο της κυρά Τούλας. Καταστράφηκαν όλες από τον σύζυγό της Βασίλη Λασκαρίδη (τον επωνομαζόμενο Αραβία, επειδή είχε εργαστεί στην Αραβία). Για λόγους ζηλοτυπίας(;) Ίσως. Μένουν όμως ακόμα ολοζώντάνες στη μνήμη της Τούλας οι νεανικές αναμνήσεις, όπως εκείνη που τη ζήτησε σε χορό ο επίσης νεαρός τότε Βασίλης Βασιλικός στο κέντρο του Λίγηρου.

Και το θυμάται ακόμα η Τούλα:

Χόρεψαν το τραγούδι «Ένα φιλάκι είναι λίγο, πολύ λίγο...»

Τότε ...

1960. Ο κεντρικός δρόμος του Θεολόγου (μσουνχώρ'),
στο σημείο που στρίβει για το δημοτικό σχολείο.
Η φωτ. τραβήχτηκε ανήμερα της γιορτής των Φώτων.

και Τώρα

Με τη διάνοιξη του δρόμου δημιουργήθηκε και η πλατειούλα που βλέπουμε.